

Силабус дисципліни

Навчальна психолого-педагогічна практика

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність – 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма – Початкова освіта
Дисципліна циклу: нормативна
Рік навчання: 2. Семестр: 4
Кількість кредитів: 6
Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор філософії, ст. викладач Ольга Ярославівна Чикурова

Контактна інформація

o.chykurova@wunu.edu.ua +38938057106

Метою навчальної дисципліни "Навчальна психолого-педагогічна практика" є формування у студентів системи професійно-педагогічних умінь і навичок, розвиток готовності до організації освітнього процесу в початковій школі на основі психологічних та педагогічних знань, а також усвідомлення особистісної відповідальності за результати навчання і виховання учнів.

Практика спрямована на:

- поглиблення знань про закономірності психічного розвитку дітей молодшого шкільного віку та особливості їхньої адаптації до навчання;
- оволодіння методами психолого-педагогічного спостереження, аналізу поведінки та діяльності учнів;
- формування навичок ефективної комунікації, педагогічної взаємодії та рефлексії власної діяльності;
- розвиток професійної компетентності майбутніх учителів початкової школи, уміння застосовувати педагогічні технології з урахуванням індивідуальних особливостей дітей;
- підготовку студентів до подальшої виробничої (переддипломної) практики та самостійної педагогічної діяльності.

Структура дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Вивчення структури та особливостей функціонування закладу початкової освіти.	Ознайомитися зі структурою закладу початкової освіти. Вивчити адміністративну та педагогічну систему школи. Проаналізувати режим роботи, основну документацію та організацію освітнього процесу. Визначити особливості функціонування закладу в сучасних умовах.	Спостереження, опитування, аналіз документації, інтерв'ю, складання схеми структури школи, звіт.
Тема 2. Вивчення діяльності вчителя початкових класів.	Ознайомитися з посадовими обов'язками вчителя. Дослідити види планування та ведення документації. Проаналізувати педагогічний стиль, методи і прийоми роботи. Визначити ефективність професійної діяльності педагога.	Спостереження, аналіз планів і записів, інтерв'ю, аналітичний звіт, обговорення результатів.

Тема 3. Вивчення освітнього середовища та умов адаптації першокласників.	Вивчити умови адаптації першокласників до шкільного життя. Проаналізувати поведінку, мотивацію, міжособистісну взаємодію дітей. Оцінити роль учителя й середовища у процесі адаптації.	Спостереження, анкетування, аналіз ситуацій, ведення щоденника спостережень, презентація результатів.
Тема 4. Психолого-педагогічне спостереження за діяльністю учнів молодшого шкільного віку.	Дослідити вікові та індивідуальні особливості дітей 6–10 років. Проаналізувати прояви пізнавальної активності, мислення, мовлення. Визначити фактори, що впливають на навчальну діяльність.	Спостереження, анкетування, аналіз поведінки, складання характеристики учня, обговорення.
Тема 5. Спостереження за уроком у початковій школі.	Визначити структуру уроку та його основні елементи. Проаналізувати методи навчання, взаємодію вчителя з учнями. Оцінити дотримання принципів дитиноцентризму.	Відвідування уроків, ведення протоколу спостереження, аналіз, обговорення, складання звіту.
Тема 6. Вивчення особливостей виховної роботи вчителя.	Ознайомитися з формами та методами виховної діяльності. Проаналізувати роль учителя як фасилітатора виховання. Визначити ефективність проведення класних годин і виховних заходів.	Спостереження, участь у заходах, аналіз виховних ситуацій, підготовка короткого звіту.
Тема 7. Комунікативна взаємодія вчителя з учнями, батьками та колегами.	Дослідити особливості педагогічного спілкування. Визначити ефективні технології партнерської взаємодії. Проаналізувати шляхи попередження та розв'язання конфліктів у шкільному середовищі.	Інтерв'ю, аналіз комунікативних ситуацій, рольові ігри, тренінг, обговорення.
Тема 8. Психолого-педагогічний аналіз уроку та власних спостережень.	Узагальнити результати психолого-педагогічних спостережень. Визначити сильні та слабкі сторони освітнього процесу. Сформулювати пропозиції щодо його вдосконалення.	Підготовка аналітичної довідки, презентація висновків, групове обговорення.
Тема 9. Підсумки практики та професійна рефлексія студента.	Узагальнити результати практичної діяльності. Провести самооцінку сформованих професійних умінь. Визначити напрями подальшого особистісного й професійного зростання.	Підготовка звіту, рефлексивне есе, самооцінка, обговорення досвіду на підсумковому занятті.

Літературні джерела

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
2. Вагнер Т., Дінтерсміт Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя / пер. з англ. Н. Борис. 2-ге вид. Київ : Наш формат, 2018. 312 с.
3. Ісаєва О. П., Іванова Н. М. (2019). Педагогіка початкової школи: теорія і практика. Київ: Педагогічна думка.
4. Кухта М.І., Маляр Л.В. Професійне педагогічне спілкування: методичні рекомендації до практичних занять

і самостійної роботи. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 35 с.

5. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Кам'янець- 26 Подільський: Зволейко Д.Г., 2020. 291 с.

6. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с.

7. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи. Навчально-методичний посібник. К: Дакор, 2020. 178 с.

8. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н.М. Бібік К: Літера ЛТД, 2019. 208 с.

9. Основи психолого-педагогічної підготовки у вищій школі: навч.-метод. посібник для практичних занять та самостійної роботи студентів / Л.В.Маляр, В.І. Староста, М.І.Кухта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 84 с.

10. Про загальну середню освіту: Закон України від 13.05.1999 р. № 651-ХІV. Редакція від 09.08.2019, підстава – 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

11. Про освіту: Закон України від 24.06.2020 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

12. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

13. Професійне мовлення вчителя. Короткий словник термінів / уклад. Ходанич Л.П., Палько Т.В. Ужгород, 2018.

14. Савченко О. Я. (2020). Основи педагогіки для вчителів початкової школи. Київ: Либідь.

15. Саух П. Ю., Сущенко С. О. (2021). Початкова освіта: педагогічні основи та методики навчання. Київ: Генеза.

16. Словник термінів і понять з дисципліни «Загальні основи педагогіки» та «Дидактика» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта» / уклад. К.І. Гоцуляк. Івано-Франківськ : ПНУ ім. Василя Стефаника, 2018. 38 с.

17. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижка, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.

Політика оцінювання

Після завершення практики проводиться підсумкова конференція (захист звітів). Захист може відбуватись як на базі школи, так і на кафедрі університету. За результатами захисту студент отримує оцінку за 100-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). У разі несвоечасного подання звіту або незадовільної якості його оформлення кафедра може ухвалити рішення про повторне проходження практики у наступному навчальному році.

Оцінювання

Основні показники діяльності студентів, що враховуються при оцінці результатів практики:

- повнота та якість виконання індивідуального плану практики;
- повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика від бази практики;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих студентом у результаті практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

Політика щодо дедлайнів, перескладання та відвідування

Студент, який має академічну заборгованість, до проходження навчально-педагогічної практики в закладі дошкільної освіти не допускається.

У разі невиконання студентом-практикантом практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Відвідування баз практики є обов'язковою умовою її успішного проходження.

Орієнтовна оцінка видів діяльності за рейтинговою системою

№ з/п	Вид діяльності	Бали
1.	Аналіз результатів психолого-педагогічних спостережень (щоденник).	10
2.	Психолого-педагогічна характеристика дитини.	10
3.	Мультимедійна презентація про проходження практики.	15
4.	Наочний дидактичний матеріал.	15
5.	Самостійна організація фрагментів життєдіяльності дітей. раннього віку.	10

6.	Есе	10
7.	Таблиця функціональних обов'язків педагогічних працівників закладу дошкільної освіти.	10
8.	Звіт про проходження практики.	10
9.	Оформлення документації з практики.	10
10.	Доповідь із фотозвітом на підсумковій конференції.	10
	Разом	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

<i>Шкала ECTS</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень студента</i>
A (відмінно)	Індивідуальний план виконаний студентом у відведені терміни, повному об'ємі та на високому рівні. Звіт про проходження навчально- педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (в групах раннього віку) і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Звіт містить елементи новизни, має практичне значення. Студент під час практики проявив самостійність, ініціативність і творчий підхід, оволодів навичками дослідницької роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій. Характеристика відмінна. Систематично відвідував заклад дошкільної освіти. Ґрунтовна доповідь із фотозвітом на підсумковій конференції, відповіді студента на запитання викладачів вичерпні. Немає зауважень до змісту та оформлення документації з практики. Відзив керівника практики позитивний.
B (дуже добре)	Студент у відведені терміни, у повному об'ємі виконав програму практики, проявивши при цьому самостійність, ініціативність і творчий підхід. Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки неprincipiального характеру: недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; є незначні зауваження щодо оформлення звіту і щоденника. Студент на захисті продемонстрував добрі знання, представив фотозвіт, чітко відповідав на запитання викладачів. Характеристика дуже позитивна. Систематично відвідував заклад дошкільної освіти. Відзив керівника практики позитивний

C (добре)	Студент у відведені терміни, у повному об'ємі виконав програму практики, був менш самостійним та ініціативним у діяльності. Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; допущені граматичні та стилістичні помилки; існують неточності щодо оформлення звіту, щоденника практики. На захисті студент продемонстрував неповні знання; у фотозвіті не висвітлені всі види роботи, відповіді на запитання викладачів неточні. Характеристика позитивна. Систематично відвідував базу практики. Відзив керівника практики позитивний.
D (задовільно)	Студент у відведені терміни, у неповному об'ємі виконав програму практики. Потребував допомоги у виконанні завдань практики та підготовки звітної документації. Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті студент проявив повне незнання досліджуваного об'єкта. На підсумковій конференції у доповіді студент продемонстрував неповні знання, не представив фотозвіту виконаної роботи, не зумів ґрунтовно відповісти на поставлені запитання викладачів. Характеристика задовільна. Є мінімальні пропуски під час проходження практики у закладі дошкільної освіти. Відзив керівника практики загалом позитивний, але містить зауваження.

Е (достатньо)	Студент пройшов практичне навчання із порушенням встановлених термінів або у неповному об'ємі виконав програму практики. Потребував допомоги у виконанні завдань практики та підготовки звітної документації. Допустив суттєві помилки при вирішенні завдань практики; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетентностями. На підсумковій конференції у доповіді студент продемонстрував низький рівень знань, не представив фотозвіту виконаної роботи, не зумів ґрунтовно відповісти на поставлені запитання викладачів. Характеристика задовільна. Є пропуски під час проходження практики у закладі дошкільної освіти. Відзив керівника практики містить суттєві зауваження.
FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито. Існують суттєві зауваження щодо її змісту та оформлення, які потребують доопрацювання. На підсумковій конференції у доповіді студент продемонстрував дуже низький рівень знань, не представив фотозвіту виконаної роботи, не зумів відповісти на поставлені запитання викладачів. Характеристика відсутня або незадовільна. Є значні пропуски під час проходження практики у закладі дошкільної освіти. Потрібне повторне проходження практики за певними видами діяльності у вільний від навчання час. Відзив керівника практики містить суттєві зауваження.
F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	Студент не виконав програму практики. Звітна документація не подана. Є значні пропуски під час проходження практики у закладі дошкільної освіти. Потрібне повторне проходження практики у повному об'ємі у вільний від навчання час. Відзив керівника практики негативний.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)